

FJALA E DEPUTETIT PETRIT VASILI E ENJTE 28 TETOR 2021

Zonja Kryetare, po ju drejtohem juve në mënyrë të drejtpërdrejtë. Kjo sallë do të funksionojë me rregullat që kemi vendosur këtu dhe janë këtu, apo është pronë e çdolloj tangoje politike që ka kohë të tjera për t'u bërë? Deklaruat pas fjalës së Kryeministrit që interpelanca mbyllet. Kjo Rregullore, çobani i së cilës jeni ju, nuk parashikon në asnjë pikë të saj, përveç dy njerëzve, atij që kërkon interpelancë dhe ai që përgjigjet në interpelancë. Aty interpelanca mbyllet. Hapni diskutimet. Lërimi të bëjnë muhabet sa herë të duan, me orë të tëra, se është kjo mundësi në Rregullore, por, së paku, formalisht, bëjeni këtë sallë të funksionojë në mënyrë normale. Kryeministri nuk është pronar i Rregullores, që thotë se do ta marrë fjalën kur të dojë, nuk ia ka lejuar Rregullorja këtë. Le ta ndryshojë përsëri Rregulloren dhe të thotë që nuk do të flasë njeri veç Kryeministrit, por atëherë kur ka radhën, në zbatim të atij libri rregullash që kemi vënë për të funksionuar. Bëjeni këtë detyrë, ose thoni që kjo është një anarki. Për sa i përket kërkesës për të folur për procedurë, jua kam kërkuar disa herë, ndonëse neni 49 thotë që fjala jepet menjëherë. Ku do të shkojmë ta kërkojmë fjalën, te shkallët e Kuvendit? Kjo ka mbetur. Kthejeni sallën në normalitet, mbylleni këtë debat, hapni diskutimet dhe le të flasim sa të duan, sepse Rregullorja e mundëson, por boll me këtë rrumpallë parlamentare, e cila është pa rregull dhe pa asgjë. Unë e kuptoj që për dy vjet kjo ka qenë një sallë me një ngjyrë, ku bëje çfarë të doje, por kjo kohë ka mbaruar. Së paku të zbatojmë këto rregulla, të cilat janë kaq të qarta dhe mbi këto nuk del asnjë njeri në këtë sallë. Të vetmin element të barabartë që kemi janë rregullat e shkruara këtu. Nëse nuk i doni, griseni Rregulloren publikisht dhe thoni që kjo nuk është salla e deputetëve, por e Kryeministrit dhe vazhdojmë rrumpallën, por ju bëj thirrje ta ndalni këtu këtë çështje. Kjo interpelancë konsiderohet e mbyllur që pas fjalës së fundit të zotit Xhaferraj, i cili ka 3 minutat e fundit, siç thotë neni 96, pika 5 dhe pastaj hapni debatin për çështje të tjera të rendit të ditës. Kthejeni në normalitet këtë sallë! Hiqjeni rrumpallën dhe kthejani normalitetit.

FJALA E DEPUTETIT PETRIT VASILI E ENJTE 28 TETOR 2021- Pjesa e dytë

E nderuara Kryetare e Kuvendit,

Të nderuar kolegë,

Sigurisht, është mjerim i madh, që ditën kur miratohet një akt, përmes të cilit do të merren 700 milionë euro borxh, dëgjuam një Kryeministër, i cili këputi të gjitha broçkullat e dynjasë, por këtij momenti kaq të vështirë, kësaj ngarkese të re me borxh mbi shqiptarët, nuk i dha shpjegime. Kjo është një ditë e zezë për parlamentin shqiptar, por shumë herë më e zezë për qytetarët shqiptarë. Ajo që doja t'ju kujtoja që në fillim të fjalës sime, është se kjo qeveri del për të katërtën herë me këtë procedurë, dhe që nga viti 2015 e deri më sot, në total ka marrë 2, 3 miliardë euro. Pra 2, 3 miliardë euro. Për të qenë të saktë e precizë, në vitin 2015 ka marrë 450 milionë euro, në vitin 2018 ka marrë 500 milionë euro, në vitin 2020 ka marrë 650 milionë euro, ndërsa tani, më 2021-shin, 700 milionë euro. Ka qenë

gjithmonë një ndër momentet më tragjike, por edhe me një element të lehtë komik, gëzimi i ardhjes në parlament, ngaqë po marrim sërish borxh. Pra, po e rëndojmë dhe po e dërrmojmë ekonominë e këtij vendi me borxhe pas borxhesh. Çdo shqiptar i thjeshtë dhe normal, thotë: ne po hyjmë në një borxh kaq të madh. Pra, janë 2, 3 miliardë euro. Ç' ndodhi me to? Çfarë prodhuan? Cilat qenë veprat e mëdha që u prodhuan, vepra infrastrukturore, shërbime të jashtëzakonshme ndaj qytetarëve, lehtësime apo përmirësime rrënjësore të shërbimit shëndetësor apo të arsimit të vendit gjithandej? Në të kundërt gjithçkaje, pra në të kundërt të gjithçkaje, të një borxhi kaq të rëndë, shikojmë të njëjtin mjerim dhe 2,3 miliardë eurot e marra borxh kanë bërë që jeta të jetë gjithmonë e më e vështirë, të mos përmirësohet gjëkund dhe shqiptarët të ikin pa u ndalur. Është fare e qartë që është një ekonomi, e cila jeton duke larë borxhin me borxh, me një qeverisje që vjen 10 herë në vit në parlament me akte normative dhe, çfarë thotë sot, nuk e bën nesër, çfarë ka planifikuar, nuk i pëlqen, se klienti i radhës thotë: nuk e dua këtë, dua këtë tjetrën. Vijnë akte normative dhe ju i keni parë që aktet normative janë pa fund, pasi nuk ka planifikim, nuk ka objektiva afatgjatë që janë të rëndësishëm, janë principalë, të cilët nuk devijohen rrugës nga interesa gjithfarësh, por shkojnë përpara e krijojnë premisa të mëdha që rritja e produktivitetit në vend të jetë e dukshme, sinjifikative, të prodhojë mirëqenie dhe zhvillim. Pra, në vend të rritjes së produktivitetit, të përdoret borxh për të larë borxhin. Kjo është krenaria më madhe e kësaj qeverie. Ndërkohë që në 5 praktika gjithsej qeveritë e mëparshme kanë marrë 300 milionë euro një herë në vitin 2010, në kushtet e një recesioni ekonomik të jashtëzakonshëm të Europës (këtë nuk besoj se e ka harruar njeri), kurse në vitet 2015 -2021 vetëm në 6 vjet, 4 procedura që bëjnë jo pak, por 2,3 miliardë euro. Ku është efienca e ekonomisë? Po risqet ndaj të cilave ekspozohemi? Është fare e qartë dhe të gjithë e kuptojnë që i gjithë ky Eurobond është një risk, i cili bie i gjithi mbi interesin e madh publik. Nuk është një risk që e marrin përsipër investitorët, por bie mbi shqiptarët, pavarësisht se këta e konsiderojnë Eurobondin dhe gjithçka një thes që e kanë të tyrin, krahas xhepit, që e përdorin si të duan, sepse thonë vazhdimisht: "Jemi maxhorancë, marrim çfarë të duam". Po çfarë po marrin?! Borxhin që do t'ua lënë të tjerëve brez pas brezi. Kjo është maxhoranca që shpërdoron interesin publik dhe krijon gropa të tmerrshme, halle financiare pa zgjidhje për një kohë shumë të gjatë, që e mban me borxhe ekonominë e vendit vetëm e vetëm se do të bëjë shpërdorimin e radhës. Këtu në sallë asnjë nga kolegët e mi, të majtë dhe të djathtë, nuk thotë dot se cilat janë gjërat thelbësore të mëdha që do të prodhojë e gjithë kjo marrje e madhe e borxheve, pra e parave; nuk thotë dot se çfarë ka prodhuar. Sot nuk dëgjuam në mënyrë të qartë: "Po i marrin këto 700 milionë, por do të kemi 1, 2, 3 objektiva që patjetër do t'i mbyllim, sepse prodhojnë këtë impakt kaq të madh ekonomik, rritin të ardhurat, rritin produktivitetin." Zero! Dëgjuam që do të marrim 700 milionë euro borxh, një histori që e kemi dëgjuar edhe 3 herë të tjera në këtë sallë, pa iu tutur syri asnjërit. Sigurisht, mua më ka bërë shumë përshtypje mbështetja entuziaste dhe votimi i deputetëve të maxhorancës a thua se në këtë krah, maxhorancë apo opozitë, borxhlinjtë ndahen që borxhin e merr vetëm opozita dhe nuk e merr maxhoranca, është borxh që bie mbi të gjithë shqiptarët, pavarësisht për kë votojnë; varfërohen simetrikisht të gjithë njësoj, nuk privilegjohet asnjëri. Sigurisht, kjo qeverisje ka një devizë të njohur tashmë që "pas meje qameti", pra le të ndodhë qameti, nuk ka problem, pas meje; vendosim paratë në dispozicion, i shpërdorojmë, kalojmë nga borxhi në borxh, vetëm duartrokasim, se këtë e morëm me një përqindje më të vogël, këtë e morëm me një përqindje më të madhe. Por e gjithë ajo ngarkesë e tmerrshme borxhi ngelet në kurriz të njerëzve. Ka risqe të shtuara shumë të qarta, sepse dihet që, kur borxhi në valutë të huaj shkon afro 45%-50%, rreziqet janë të jashtëzakonshme, sepse kurset e këmbimit e bëjnë të ekspozueshme ndaj një rritjeje tjetër artificiale, pasi likuidohet në monedhë vendase. Kjo është një gjë fare e ditur, tronditet lehtë nga inflacioni, nga zhvlerësimi i lekut, fenomene dhe risqe plotësisht kërcënuese, të cilat e bëjnë gjithmonë edhe më kritike këtë situatë, e bëjnë më të parashikueshme, krijojnë një situatë tektonike që lëviz në mënyrë të vazhdueshme financat shqiptare dhe të gjithë këtë në emër të kujt?! Do të dalë nga kjo sallë dhe do ta votojnë, sigurisht, këta pro e ne kundër, por ne kemi joavantazh. Ky që kemi është një avantazh shumë i hidhur, por është avantazh. Them sërish që është i hidhur, sepse ne nuk e votojmë, se kemi argumente të forta parimore, por çfarë do t'u thonë shqiptarëve? Se i morën? Si do të

ekzaltohen këta nga vota e tyre? Kanë edhe një zakon të madh që duartrokasin se morën borxh dhe nuk u dhanë asgjë shqiptarëve. Nuk prodhuan asnjë vepër të madhe. Kemi dëgjuar vetëm që qajnë: “Ah, kur morëm këtë projektin! Ju i bëtë të gjitha kilometrat, por kishin ngelur ca për të rregulluar. Ato rregullimet na ngatërrojnë ne. Ju kishit bërë këtë, por nuk kishit bërë atë.” Merr e prodho veprat e tua të mëdha! 2,3 miliardë euro borxh ke marrë. Jep llogari se çfarë janë 2,3 miliardë euro! Me 2,3 miliardë euro do të ishin bërë gjëra shumë të mëdha në Shqipëri. Çfarë janë bërë?! Janë kujdesur që të shkojnë në rregull paratë për koncesionet, të mos mungojë asnjë lek; janë kujdesur që, megjithëse marrin borxh, subvencion për të sëmuret me COVID të mos ketë. Janë afro 200 milionë që dalin nga xhepi i shqiptarëve, pavarësisht se votojnë e duartrokasin këta, sepse aq e kanë dhimbjen e popullit. Dhimbja e popullit fillon e mbaron tek interesi i tyre, por 200 milionë euro kanë dalë nga xhepi i shqiptarëve, këtë nuk e luan topi, sepse afro 2 milionë shqiptarë janë infektuar nga COVID-i. Rimbursimet janë aq qesharake, sa zëre se nuk ekzistojnë më. I dinë të gjithë shqiptarët, kushdo që na dëgjon, sepse i kanë hequr në kurrizin e tyre. Cili ishte halli i madh i shqiptarëve që u zgjidh me të gjitha këto para të marra borxh? A numërojnë dot një hall të madh, pra që këta i dhanë një përgjigje përfundimtare? “Këtë vepër të madhe infrastrukturore e çuam deri në fund. Këto koncesione rrugësh i kemi dhënë, por e morëm një, e përfunduam, e çuam deri në fund.” Ne i pyesim: “Çfarë bëtë me koncesionet e rrugëve?”, ata thonë ju kishit lënë atje një këmbë ure pa bërë. Mirë që i morët, por mbaroni rrugët, se keni dhënë të gjitha këto para. “Kishte mbetur kanali kullues i një rruge atje në fshat pa mbaruar nga ju.” Kjo është logjika. Por me këtë lloj vulgariteti shumë të poshtër, i cili vetëm shkatërron financat e vendit, absolutisht nuk mund të shkohet përpara. Natyrisht, ai që ka votat, mund ta shpërdorojë pushtetin, por ne jemi këtu që t’ua hapim gjithmonë e më shumë sytë shqiptarëve që të kuptojnë se çfarë do të thotë ta shpërdorosh pushtetin; ç’do të thotë ta kthesh atë në një instrument vetëm e vetëm pasurimi e rrëmbimi dhe t’u themi shqiptarëve që t’u mbetet në mendje se, përveç një borxhi që ka shkuar nga 6 miliardë euro në vitin 2013, në 10,2 miliardë euro në 6-mujorin e parë të vitit 2021, por në total janë marrë 2,3 miliardë euro borxh për asgjë ose për një gjë shumë të madhe: për të pasuruar klientët e qeverisë dhe për të majmur më së miri qeverinë, sigurisht, për të prodhuar vetëm varfëri pa ndalim. Faleminderit!

FJALA E DEPUTETIT PETRIT VASILI E ENJTE 28 TETOR 2021- Pjesa e tretë

E nderuara Kryetare e Kuvendit,

Të nderuar kolegë,

Sigurisht, është mjerim i madh, që ditën kur miratohet një akt, përmes të cilit do të merren 700 milionë euro borxh, dëgjuam një Kryeministër, i cili këputi të gjitha broçkullat e dynjasë, por këtij momenti kaq të vështirë, kësaj ngarkese të re me borxh mbi shqiptarët, nuk i dha shpjegime. Kjo është një ditë e zezë për parlamentin shqiptar, por shumë herë më e zezë për qytetarët shqiptarë. Ajo që doja t’ju kujtoja që në fillim të fjalës sime, është se kjo qeveri del për të katërtën herë me këtë procedurë, dhe që nga viti 2015 e deri më sot, në total ka marrë 2, 3 miliardë euro. Pra 2, 3 miliardë euro. Për të qenë të saktë e precizë, në vitin 2015 ka marrë 450 milionë euro, në vitin 2018 ka marrë 500 milionë euro, në vitin 2020 ka marrë 650 milionë euro, ndërsa tani, më 2021-shin, 700 milionë euro. Ka qenë

gjithmonë një ndër momentet më tragjike, por edhe me një element të lehtë komik, gëzimi i ardhjes në parlament, ngaqë po marrim sërish borxh. Pra, po e rëndojmë dhe po e dërrmojmë ekonominë e këtij vendi me borxhe pas borxhesh. Çdo shqiptar i thjeshtë dhe normal, thotë: ne po hyjmë në një borxh kaq të madh. Pra, janë 2, 3 miliardë euro. Ç' ndodhi me to? Çfarë prodhuan? Cilat qenë veprat e mëdha që u prodhuan, vepra infrastrukturore, shërbime të jashtëzakonshme ndaj qytetarëve, lehtësime apo përmirësime rrënjësore të shërbimit shëndetësor apo të arsimit të vendit gjithandej? Në të kundërt gjithçkaje, pra në të kundërt të gjithçkaje, të një borxhi kaq të rëndë, shikojmë të njëjtin mjerim dhe 2,3 miliardë eurot e marra borxh kanë bërë që jeta të jetë gjithmonë e më e vështirë, të mos përmirësohet gjëkund dhe shqiptarët të ikin pa u ndalur. Është fare e qartë që është një ekonomi, e cila jeton duke larë borxhin me borxh, me një qeverisje që vjen 10 herë në vit në parlament me akte normative dhe, çfarë thotë sot, nuk e bën nesër, çfarë ka planifikuar, nuk i pëlqen, se klienti i radhës thotë: nuk e dua këtë, dua këtë tjetrën. Vijnë akte normative dhe ju i keni parë që aktet normative janë pa fund, pasi nuk ka planifikim, nuk ka objektiva afatgjatë që janë të rëndësishëm, janë principalë, të cilët nuk devijohen rrugës nga interesa gjithfarësh, por shkojnë përpara e krijojnë premisa të mëdha që rritja e produktivitetit në vend të jetë e dukshme, sinjifikative, të prodhojë mirëqenie dhe zhvillim. Pra, në vend të rritjes së produktivitetit, të përdoret borxh për të larë borxhin. Kjo është krenaria më madhe e kësaj qeverie. Ndërkohë që në 5 praktika gjithsej qeveritë e mëparshme kanë marrë 300 milionë euro një herë në vitin 2010, në kushtet e një recesioni ekonomik të jashtëzakonshëm të Europës (këtë nuk besoj se e ka harruar njeri), kurse në vitet 2015 -2021 vetëm në 6 vjet, 4 procedura që bëjnë jo pak, por 2,3 miliardë euro. Ku është efienca e ekonomisë? Po risqet ndaj të cilave ekspozohemi? Është fare e qartë dhe të gjithë e kuptojnë që i gjithë ky Eurobond është një risk, i cili bie i gjithi mbi interesin e madh publik. Nuk është një risk që e marrin përsipër investitorët, por bie mbi shqiptarët, pavarësisht se këta e konsiderojnë Eurobondin dhe gjithçka një thes që e kanë të tyrin, krahas xhepit, që e përdorin si të duan, sepse thonë vazhdimisht: "Jemi maxhorancë, marrim çfarë të duam". Po çfarë po marrin?! Borxhin që do t'ua lënë të tjerëve brez pas brezi. Kjo është maxhoranca që shpërdoron interesin publik dhe krijon gropa të tmerrshme, halle financiare pa zgjidhje për një kohë shumë të gjatë, që e mban me borxhe ekonominë e vendit vetëm e vetëm se do të bëjë shpërdorimin e radhës. Këtu në sallë asnjë nga kolegët e mi, të majtë dhe të djathtë, nuk thotë dot se cilat janë gjërat thelbësore të mëdha që do të prodhojë e gjithë kjo marrje e madhe e borxheve, pra e parave; nuk thotë dot se çfarë ka prodhuar. Sot nuk dëgjuam në mënyrë të qartë: "Po i marrin këto 700 milionë, por do të kemi 1, 2, 3 objektiva që patjetër do t'i mbyllim, sepse prodhojnë këtë impakt kaq të madh ekonomik, rritin të ardhurat, rritin produktivitetin." Zero! Dëgjuam që do të marrim 700 milionë euro borxh, një histori që e kemi dëgjuar edhe 3 herë të tjera në këtë sallë, pa iu tutur syri asnjërit. Sigurisht, mua më ka bërë shumë përshtypje mbështetja entuziaste dhe votimi i deputetëve të maxhorancës a thua se në këtë krah, maxhorancë apo opozitë, borxhlinjtë ndahen që borxhin e merr vetëm opozita dhe nuk e merr maxhoranca, është borxh që bie mbi të gjithë shqiptarët, pavarësisht për kë votojnë; varfërohen simetrikisht të gjithë njësoj, nuk privilegjohet asnjëri. Sigurisht, kjo qeverisje ka një devizë të njohur tashmë që "pas meje qameti", pra le të ndodhë qameti, nuk ka problem, pas meje; vendosim paratë në dispozicion, i shpërdorojmë, kalojmë nga borxhi në borxh, vetëm duartrokasim, se këtë e morëm me një përqindje më të vogël, këtë e morëm me një përqindje më të madhe. Por e gjithë ajo ngarkesë e tmerrshme borxhi ngelet në kurriz të njerëzve. Ka risqe të shtuara shumë të qarta, sepse dihet që, kur borxhi në valutë të huaj shkon afro 45%-50%, rreziqet janë të jashtëzakonshme, sepse kurset e këmbimit e bëjnë të ekspozueshme ndaj një rritjeje tjetër artificiale, pasi likuidohet në monedhë vendase. Kjo është një gjë fare e ditur, tronditet lehtë nga inflacioni, nga zhvlerësimi i lekut, fenomene dhe risqe plotësisht kërcënuese, të cilat e bëjnë gjithmonë edhe më kritike këtë situatë, e bëjnë më të parashikueshme, krijojnë një situatë tektonike që lëviz në mënyrë të vazhdueshme financat shqiptare dhe të gjithë këtë në emër të kujt?! Do të dalë nga kjo sallë dhe do ta votojnë, sigurisht, këta pro e ne kundër, por ne kemi joavantazh. Ky që kemi është një avantazh shumë i hidhur, por është avantazh. Them sërish që është i hidhur, sepse ne nuk e votojmë, se kemi argumente të forta parimore, por çfarë do t'u thonë shqiptarëve? Se i morën? Si do të

ekzaltohen këta nga vota e tyre? Kanë edhe një zakon të madh që duartrokasin se morën borxh dhe nuk u dhanë asgjë shqiptarëve. Nuk prodhuan asnjë vepër të madhe. Kemi dëgjuar vetëm që qajnë: “Ah, kur morëm këtë projektin! Ju i bëtë të gjitha kilometrat, por kishin ngelur ca për të rregulluar. Ato rregullimet na ngatërrojnë ne. Ju kishit bërë këtë, por nuk kishit bërë atë.” Merr e prodho veprat e tua të mëdha! 2,3 miliardë euro borxh ke marrë. Jep llogari se çfarë janë 2,3 miliardë euro! Me 2,3 miliardë euro do të ishin bërë gjëra shumë të mëdha në Shqipëri. Çfarë janë bërë?! Janë kujdesur që të shkojnë në rregull paratë për koncesionet, të mos mungojë asnjë lek; janë kujdesur që, megjithëse marrin borxh, subvencion për të sëmuret me COVID të mos ketë. Janë afro 200 milionë që dalin nga xhepi i shqiptarëve, pavarësisht se votojnë e duartrokasin këta, sepse aq e kanë dhimbjen e popullit. Dhimbja e popullit fillon e mbaron tek interesi i tyre, por 200 milionë euro kanë dalë nga xhepi i shqiptarëve, këtë nuk e luan topi, sepse afro 2 milionë shqiptarë janë infektuar nga COVID-i. Rimbursimet janë aq qesharake, sa zëre se nuk ekzistojnë më. I dinë të gjithë shqiptarët, kushdo që na dëgjon, sepse i kanë hequr në kurrizin e tyre. Cili ishte halli i madh i shqiptarëve që u zgjidh me të gjitha këto para të marra borxh? A numërojnë dot një hall të madh, pra që këta i dhanë një përgjigje përfundimtare? “Këtë vepër të madhe infrastrukturore e çuam deri në fund. Këto koncesione rrugësh i kemi dhënë, por e morëm një, e përfunduam, e çuam deri në fund.” Ne i pyesim: “Çfarë bëtë me koncesionet e rrugëve?”, ata thonë ju kishit lënë atje një këmbë ure pa bërë. Mirë që i morët, por mbaroni rrugët, se keni dhënë të gjitha këto para. “Kishte mbetur kanali kullues i një rruge atje në fshat pa mbaruar nga ju.” Kjo është logjika. Por me këtë lloj vulgariteti shumë të poshtër, i cili vetëm shkatërron financat e vendit, absolutisht nuk mund të shkohet përpara. Natyrisht, ai që ka votat, mund ta shpërdorojë pushtetin, por ne jemi këtu që t’ua hapim gjithmonë e më shumë sytë shqiptarëve që të kuptojnë se çfarë do të thotë ta shpërdorosh pushtetin; ç’do të thotë ta kthesh atë në një instrument vetëm e vetëm pasurimi e rrëmbimi dhe t’u themi shqiptarëve që t’u mbetet në mendje se, përveç një borxhi që ka shkuar nga 6 miliardë euro në vitin 2013, në 10,2 miliardë euro në 6-mujorin e parë të vitit 2021, por në total janë marrë 2,3 miliardë euro borxh për asgjë ose për një gjë shumë të madhe: për të pasuruar klientët e qeverisë dhe për të majmur më së miri qeverinë, sigurisht, për të prodhuar vetëm varfëri pa ndalim. Faleminderit!